

ikke blive over ca. $\frac{1}{2}$ Million Kroner, selv naar Kommunerne gaa allerevidst. Jeg skal indbrømme, at i sin Almindelighed skal man vistnok ikke give en Bevilling ud, paa hvilken vi ikke have nogen Indflydelse; men jeg vil dog minde det ærede Medlem, der sidst talte, om, at han var med til igaar at glæde sig ved et Lovforslag til at fremme Husdyravlen, ved hvilket dette stete (Afbrydelse). Det er akkurat det samme Princip. Det var vel til Vandboforeningerne; men jeg mener, det er ligesaa vigtigt at fremme Arbejderklassens Vel, hvis Sundhed og Kraft dog virkelig betinger, at Vandboforeningerne kunne blive til Noget. Altsaa, jeg kan ikke paa nogen Maade se, at der her er nogen Uoverensstemmelse. Jeg hører meget ofte ærede Medlemmer tale om „Principet“. Jeg har saaledes hørt, at det er blevet sagt af den høitæredede Minister dengang ved Lovloven, at det ikke var principrigtigt, at Kommunerne skulde f. Ex. være Instantis i Vandløbsjager; men Principet gjælder det slet ikke saa meget om, naar det konvenerer de ærede Herrer. Vi hørte jo igaar, at man meget godt kan lade Amtsraadene komme til at vælge Dommere ved Hingsteskuer, uagtet man dog vil sige sig selv, at det er saa uprincipmæssigt som muligt. Jeg maa spørge de Herrer: Hvad have Amtsraadene med Hingsteskuer at bestille? Men det konvenerede Dem, selvfølgelig kunde De gaa ind paa at lade Principet falde. Det Samme gjælder ogsaa i dette Forhold, som gjaldt med det Lovforslag, vi vedtog igaar; det er ligesaa principstridigt der at bevilge Penge ud af Statskassen, som det er det her (Berg: Skolefondsudgifter!). Sa, der er jo ogsaa Skolefondsudgifterne, ligesom der er flere. Det gjore vi ved mangfoldige Leiligheder; det er kun her, hvor det ikke behager, at man kommer og siger, at det er imod Principet. Det maa jeg forøvrigt atter og atter erindre om, at Forslaget er slet ikke kommet under det Flag, at Kommunerne skulde have Hjælpen, men det er kommet under det Flag — og det er det Rigtige; det er fra det Synspunkt, Forholdet skal ses —, at det er Statens Opgave at organisere sine Love saaledes, at ingen trængende Mand eller Kvinde, der er værdig, skal falde det offentlige Fattigvæsen til Byrde. Det paastaar jeg er Statens Opgave, og det vil jeg paastaa, indtil jeg bliver overbevist om det Modsatte. Det er fra dette Synspunkt, at Lovforslaget er kommet frem; om det bliver Ja eller Mange, der stemme for det, om det bliver dræbt i dette Thing eller i det andet; maa blive de Herreres Ansvar, som gjore det; men det er i alt Fald min Mening, at jeg ikke vil paatage mig Ansvaret for ikke at vise min gode Villie til at gjore Noget paa dette Omraade. Der kommer nok den Dag, da det bliver gjort.

N. Andersen: Jeg tror, at der er nogen Misforstaaelse tilstede hos det ærede Medlem for

Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) med Hensyn til de Yttringer, jeg tillod mig at fremføre ved denne Sags tidligere Behandling. Det er en Selvfølge, at det ikke er min Mening, at det ikke i og for sig er en tung Stilling at modtage Hjælp af Fattigvæsenet, men det Lunge ligger efter min Betragtning i, at Vedkommende ere saa fattige, at de overhovedet trænge til Hjælp (Berg: Formen, hvorunder den gives!) Sa, Formen beror saa uhyre meget paa den Maade, hvorpaa det Hele bliver udøvet. Det staar i Kommunalbestyrelsernes Magt at yde Fattighjælp paa en saa human Maade, en saa staansom Maade ligeoverfor de Trængendes Følelser, at de ikke føle noget mere Tryk ved at modtage denne end ved at modtage af Andre. Thi hvad er det i Grunden Andet end Fattighjælp, som man giver dem gennem de Fattiges Kasse, eller hvad man nu vil kalde det? Nei, det, der gjør det saa trykkende at komme ind under det offentlige Fattigvæsen, er, naar Alle ere enige om at stemple dem, der modtage denne Hjælp, som om de vare komne ned i en ringere Klasse af Mennesker (En Stemme: Det gjør jo Grundloven!) Sa, forsaavidt som Grundloven berøver dem deres Valgret. Men alle gamle Kvinder for Exempel, der trænge, miste ikke deres Valgret, og gamle Mand udøve den sjældent, og det er selvfølgelig derfor kun i sjældne Tilfælde noget Saun for dem, at de ikke have denne Valgret. Men det ville de Herrer dog vistnok være enige med mig i, at et iøvrigt retskaffent Menneske ikke bør agtes mindre, fordi han kommer i den Nødvendighed at maatte modtage Hjælp af det offentlige Fattigvæsen, og han bliver heller ikke derfor agtet mindre af retskaffne Folk. Naar vi kun fastholdt det og i Gjerningen vise dem samme Agtelse, uagtet de modtage Fattighjælp, som de nøde iforveien, betager man derved Hjælpen meget af det Haarde, som de mene, at de absolut skulle føle derved. Dersom de Herrer ville rette Bestræbelserne noget mere paa at faae gennemført en human Udøvelse af Fattigløvgivningen, vilde de derved efter min Mening udrette ligesaa meget, som de kunne udrette ved disse Forslag, der her fremsættes. Det er dog egentlig det, der er Hovedhensigten med deres Bestræbelser at ville yde Hjælpen paa en saadan Maade, at de, der modtage den, ikke skulle føle det Trykkende i at modtage Hjælpen, og det kan der gjøres saare meget for fra deres Side, som have at gjore med at gennemføre Fattigløvgivningen.

Taug: Det ærede Medlem, som nu talte, har leveret et godt Forsvar for det Bestaaende, for den Maade, hvorpaa vi nu tage os af de Fattige. Dersom han virkelig har Ret i disse Udtalelser, saa er det Forslag, vi her have til Behandling, overflødigt, thi saa kan man blot fortsætte det Bestaaende videre. Det ærede Med-